

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Afgørelse fra Ligebehandlingsnævnet

7. april 2025

Ligebehandlingsnævnet har i møde truffet afgørelse i din sag om forskelsbehandling på grund af handicap.

J.nr. [Redacted]

Resultatet er:

Ankestyrelsen
Sekretariatet for
Ligebehandlingsnævnet

- Det var i strid med handicapdiskriminationsloven, at du den 24. december 2022 fik afslag på at medbringe din servicehund på Kolding Sygehus.
- Region Syddanmark skal inden 14 dage betale godtgørelse til dig på 5.000 kr.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

Begrundelse, retsregler, klagevejledning med videre står på de næste sider.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Venlig hilsen

Åbningstid - reception:
man-fre kl. 9.00-15.00

Henrik Johnsen
Næstformand for Ligebehandlingsnævnet

Åbningstid - telefon:
man-tir kl. 9.00-15.00
ons lukket
tor-fre kl. 9.00-15.00

**Ligebehandlingsnævnets afgørelse i j.nr. [REDACTED] truffet den 7.
april 2025**

Klager

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Indklagede

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle

Afgørelsen er truffet af:

Henrik Johnsen
Trine Binderup
Christina Skjold

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at indklagede hospital den 24. december 2022 gav klager afslag på at medbringe sin servicehund.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var i strid med handicapdiskriminationsloven, at indklagede den 24. december 2022 gav klager afslag på at medbringe sin servicehund.

Indklagede skal inden 14 dage betale en godtgørelse til klager på 5.000 kr.

Sagsfremstilling

Klager har fremlagt en lægejournal af 28. november 2019, hvoraf fremgår bl.a., at klager er diagnosticeret med paranoid skizofreni.

Klager har fremlagt dokumentation for, at klagers hund den 6. oktober 2021 blev certificeret som psykiatrisk servicehund af en udbyder af servicehundetræning.

Klager har oplyst, at hun den 24. december 2022 blev afvist fra at medbringe sin servicehund på indklagede hospital.

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 2. februar 2023.

Klager har ikke fremsat krav om tilkendelse af et bestemt godtgørelsesbeløb.

Parternes bemærkninger

Klager har gjort gældende navnlig, at hun er blevet udsat for forskelsbehandling på grund af handicap.

Klager skulle ind på hospitalet den 24. december 2022, da hun havde en aftale med vagtlægen.

Klager havde sin servicehund med, da den ledsager hende grundet sin funktion og på grund af klagers psykiatriske diagnoser.

Klager fik straks at vide, at det ikke var muligt at medbringe servicehunden på skadestuen grundet hygiejne. Klager forklarede, at det var lægevagten, som hun skulle tilses af. Det kunne dog heller ikke lade sig gøre at medbringe servicehunden til lægevagten.

Klager gennemførte besøget hos vagtlægen uden nedsmeltninger, men var utryk og ked af situationen.

Klagers hund er certificeret, og uddannet til at ledsage hende. Klagers hund er en allergivenlig bomuldshund.

Klager føler sig forskelsbehandlet, da hun ikke kunne have sit hjælpemiddel med ind på hospitalet. Det kan sidestilles med, at en kørestolsbruger ikke kunne medbringe sin kørestol.

Klager henviser til Ligebehandlingsnævnets afgørelse med sagsnr. 21-34.

Indklagede har anført, at de ikke har bemærkninger til sagen.

Indklagede har igangsat, at retningslinjerne for fører- og servicehunde revideres og forbedres i forhold til det akutte område.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven).

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap. Forbuddet mod forskelsbehandling gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet. Forbuddet gælder dog ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Handicapdiskriminationsloven indebærer ikke en pligt til rimelig tilpasning eller tilgængelighed.

Handicapbegrebet

Det følger af handicapdiskriminationslovens forarbejder, at vurderingen af lovens anvendelsesområde skal tage udgangspunkt i begrebet handicap i forskelsbehandlingsloven (lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv.).

Begrebet "handicap" i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

Handicapbegrebet inden for arbejdsmarkedet omfatter herefter langvarige begrænsninger som følge af bl.a. fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige vilkår med andre arbejdstagere. Også funktionsbegrænsninger af denne karakter, som skyldes en helbredelig eller uhelbredelig sygdom, kan være omfattet.

Der henvises bl.a. til EU-Domstolens domme af 11. april 2013 i sagerne C-335/11 og C-337/11 (Ring og Werge), 1. december 2016 i C-395/15 (Daouidi) og 9. marts 2017 i C-406/15 (Milkova) samt Højesterets domme af 22. november 2017 i sagerne 300/2016 og 305/2016 trykt i U.2018.830H og U.2018.853H.

I sager om forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet må nævnet på den baggrund foretage en vurdering af, om en skade eller sygdom konkret har medført sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, at den berørte person er forhindret i at fungere på lige vilkår med andre personer i en tilsvarende livssituation. Ved denne vurdering vil indholdet af fremlagte lægejournaler, kommunale akter, skoleudtalelser mv. indgå.

Klager skal godtgøre, at hun på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i lovens forstand.

Det fremgår af sagens oplysninger, at klager er diagnosticeret med paranoid skizofreni.

På den baggrund vurderer nævnet, at klager har godtgjort, at hun på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i lovens forstand.

Om afslaget på at medbringe sin servicehund

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af dennes handicap behandles ringere, end en anden person bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med handicap ringere end andre personer.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at der ikke er sket ulovlig forskelsbehandling.

Efter sagens oplysninger lægges det til grund, at klager den 24. december 2022 fik afslag på at medbringe sin servicehund hos indklagede.

På den baggrund vurderer nævnet, at klager har påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at hun er blevet udsat for indirekte forskelsbehandling på grund af handicap.

Nævnet har herved lagt vægt på, at klager har et behov for sin servicehund begrundet i hendes handicap.

Det påhviler herefter indklagede at bevise, at der ikke er sket ulovlig forskelsbehandling.

Forskelsbehandling er ikke i strid med forbuddet, når den er objektivt begrundet i et sagligt formål, er nødvendig for at opnå formålet, og der er et rimeligt forhold mellem det ønskede mål, og hvor indgribende forskelsbehandlingen er for den eller dem, som bliver stillet ringere.

Indklagede har oplyst, at de ikke har bemærkninger til sagen.

Det er herefter nævnets vurdering, at indklagede ikke er fremkommet med oplysninger, som kan løfte bevisbyrden for, at der ikke var tale om ulovlig forskelsbehandling.

Klager får derfor medhold i klagen.

Godtgørelse

Klager tilkendes en godtgørelse, der skønsmæssigt passende kan fastsættes til 5.000 kr.

Ligebehandlingsnævnet har ved fastsættelse af godtgørelsens størrelse taget udgangspunkt i praksis samt et skøn over sagens faktiske omstændigheder, herunder karakteren og alvoren af den skete overtrædelse.

Indklagede skal herefter betale 5.000 kr. til klager. Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagens oplysninger

Sagen er behandlet på grundlag af:

- Klagen af 2. februar 2023
- Klagers bemærkninger af 1. marts 2023
- Indklagedes bemærkninger af 20. marts 2023
- Klagers supplerende bemærkninger af 18. april 2023
- Klagers supplerende bemærkninger af 6. januar 2025

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1 og 6, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1 og 2, om klagebehandling

Handicapdiskriminationsloven

- § 2 om lovens anvendelsesområde
- § 5, stk. 1-3, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7 om undtagelser fra forbuddet mod forskelsbehandling
- § 10 om delt bevisbyrde
- § 11 om godtgørelse

Der vedlægges kopi af bestemmelserne.

Klagevejledning

Ligebehandlingsnævnet skal oplyse, at det fremgår af lov om Ligebehandlingsnævnet, at når nævnet har truffet afgørelse, er det muligt for klager og indklagede at indbringe sagen for domstolene.

Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ klageinstans.

Bliver nævnets afgørelse ikke efterlevet

Indklagede må selv kontakte klager for de nødvendige betalingsoplysninger.

Hvis indklagede ikke efterlever afgørelsen, skal nævnet på klagers anmodning og på dennes vegne indbringe sagen for domstolene.

Kopi er sendt til:

Region Syddanmark, Kolding Sygehus

**Lov om Ligebehandlingsnævnet, senest bekendtgjort ved
lovbekendtgørelse nr. 1779 af 25. november 2024**

Kompetence og organisation

§ 1. Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse, jf. stk. 2-7.

Stk. 2. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af køn efter:

- 1) §§ 2, 2 a og 2 b i lov om ligestilling af kvinder og mænd.
- 2) Lov om lige løn til mænd og kvinder.
- 3) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v.
- 4) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger.
- 5) Lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel.
- 6) § 1, nr. 1, § 1 a, stk. 1, og §§ 3 a-3 c og 4 i lov om lønmodtageres ret til fravær fra arbejde af særlige familiemæssige årsager.

Stk. 3. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v.

Stk. 4. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk og kønskarakteristika efter §§ 2 og 2 b i lov om ligestilling af kvinder og mænd.

Stk. 5. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse efter lov om etnisk ligebehandling.

Stk. 6. Nævnet behandler klager over overtrædelser af forbuddet mod forskelsbehandling og over overtrædelser af forbuddet mod repressalier efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Stk. 7. Ligebehandlingsnævnet kan behandle klager fra en lønmodtager om brud på bestemmelser i kollektive overenskomster, der indeholder tilsvarende pligt til ligebehandling eller lige løn som lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v., jf. denne lovs § 1, stk. 9, lov om lige løn til mænd og kvinder, jf. denne lovs § 1, stk. 5, eller lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger, jf. denne lovs § 2, eller tilsvarende pligt til ikkeforskelsbehandling som lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v., jf. denne lovs § 1, stk. 6

og 7, hvis lønmodtageren godtgør, at vedkommende faglige organisation ikke agter at iværksætte fagretlig behandling af kravet.

Stk. 8. En klage kan indbringes for Ligebehandlingsnævnet af den, der har retlig interesse i sagen.

Stk. 9. Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution kan indbringe sager af principiel karakter eller sager af almindelig offentlig interesse for Ligebehandlingsnævnet.

§ 9. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Nævnets afgørelser protokolleres og offentliggøres i anonymiseret form. Begrundelsen for afgørelsen skal fremgå af protokollatet. Er en beslutning ikke enstemmig, indføres oplysning om stemmeafgivningen og begrundelse for stemmeafgivningen.

§ 12. Når nævnet har truffet afgørelse i en sag, orienterer sekretariatet parterne om afgørelsen og om mulighed for at indbringe sagen for domstolene.

Stk. 2. Hvis nævnets afgørelser og forlig, som er indgået for nævnet, ikke efterleves, skal nævnet på vegne af klageren eller Institut for Menneskerettigheder - Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution indbringe sagen for domstolene, hvis klageren eller instituttet anmoder herom.

Lov nr. 688 af 8. juni 2018 om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven), som ændret ved lov nr. 2218 af 29. december 2020

§ 2. Loven gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Loven gælder ikke, hvis lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. finder anvendelse.

Stk. 3. Loven gælder ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

§ 5. Ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap.

Stk. 2. Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af dennes handicap behandles ringere, end en anden person bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Stk. 3. Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med handicap ringere end andre personer.

Stk. 4. Chikane skal betragtes som forskelsbehandling, når en uønsket optræden i relation til en persons handicap finder sted med det formål eller den virkning at krænke dennes værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima for den pågældende.

Stk. 5. En instruktion om at forskelsbehandle en person på grund af dennes handicap betragtes som forskelsbehandling.

§ 7. Forskelsbehandling er ikke i strid med forbuddet i §5, stk. 1 og 5, og § 9 a, når den er objektivt begrundet i et sagligt formål, er nødvendig for at opnå formålet, og der er et rimeligt forhold mellem det ønskede mål, og hvor indgribende forskelsbehandlingen er for den eller dem, som bliver stillet ringere.

§ 10. Påviser en person, der anser sig for krænket ved overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling, jf. §§ 5, 6 og 9 a, faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at der ikke er sket ulovlig forskelsbehandling.

§ 11. En person, der er krænket ved overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling, jf. §§ 5, 6 og 9 a, kan tilkendes en godtgørelse.

Stk. 2. En person, der er krænket ved overtrædelse af forbuddet mod repressalier, jf. § 9, kan tilkendes en godtgørelse.